

1. Aineen tai valmisteen sekä yhtiön tai yrityksen tunnistustiedot

Kauppanimi	STANDOFLEX THINNER 11100
Valmisteen tunnuskoodi	000004024669893274
Käyttötarkoitus Tinneri TOL 1:502 KT 1:48	
Yhtiön tai yrityksen tunnistustiedot Valmistaja/Mahantuoja, muu toiminnanharjoittaja Osoite/PL Kansallinen tunnus/Postinumero/Paikka Puhelin	STANDOX GmbH Christbusch 45 DE 42285 Wuppertal +49 (0)202 2530-0
Maahantuoja Osoite/PL Kansallinen tunnus/Postinumero/Paikka Puhelin Telefax	HL Group - HL Automaalit Hiekkakiventie 5 FI 00710 Helsinki +358 0207 445 200 +358 0207 445 216
Käyttöturvallisuustiedotteen tietoja Vastuullinen osasto Puhelin	Automaaliosasto +358 0207 445 200
Tietoja hätätapauksissa Hätänumero	+358 9 471 977
Lisätietoja saadaksenne, olkaa hyvä ja lukekaa myös internet-sivujamme. http://www.standox.com	

2. Koostumus ja/tai tiedot aineosista

Kuvaus

Liuottimien sekoitus

Vaaraa aiheuttavat aineosat

EY-direktiivin 67/548/ETY (29. ATP)

EY-Nro.	CAS-Nro.	Kemiallinen nimi	Pitoisuus	Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
203-539-1	107-98-2	1-Metoksi-2-propanoli	55,00 - < 65,00 %	R10
201-148-0	78-83-1	Isobutanoli	20,00 - < 25,00 %	R10 Xi; R37/38 Xi; R41 R67
200-661-7	67-63-0	Isopropanoli	20,00 - < 25,00 %	F; R11 Xi; R36 R67
216-455-5	1589-47-5	Metoksiopropanoli	0,25 - < 0,50 %	R61 Xi; R41 Xi; R37/38 R10

Erityiset ohjeet

Jotta virhetulkinnat vältetään, ilmoitettuja prosentiosuuksia ei saa laskea yhteen riskien selvittämiseksi. R-lausekkeiden selitykset, ks. kappale 16

3. Vaarallisten ominaisuuksien kuvaus

Valmiste on luokiteltu vaaralliseksi direktiivin 1999/45/EY mukaan.

Riskien kuvaus

Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta : ärsyttävä; syttyvä;
Syttyvää. Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa. Vakavan silmävaurion vaara. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Riskejä koskevia ohjeita ihmisille ja ympäristölle

Ei tunneta.

4. Ensiapuohjeet

Yleiset ohjeet

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin. Älä koskaan anna tajuttomalle henkilölle mitään suun kautta.

Hengitys

Vältettävä höyryn tai sumun hengittämistä. Siirrettävä raittiiseen ilmaan, mikäli höyryjä on vahingossa hengitetty. Jos hengitys on epäsäännöllistä tai pysähtynyt, annetaan elvytystä. Jos potilas on tajuton, hänet asetetaan elvytysasentoon ja otetaan yhteys lääkäriin. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

Ihokosketus

Älä käytä liuottimia tai ohenteita! Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus. Iho pestään perusteellisesti saippualla ja vedellä tai käytetään hyväksyttyä ihonpuhdistusainetta. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.

Roiskeet silmiin

Poistettava piilolasit. Huuhdotaan runsaalla puhtaalla raikkaalla vedellä vähintään 10 minuutin ajan pitäen silmäluomia erillään. Yhteydenotto lääkäriin.

Nieleminen

Jos ainetta on nieltä, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti. Ei saa oksennuttaa. Pidettävä levossa.

5. Ohjeet tulipalon varalta

Vaaralliset palamistuotteet

Tulipalon sattuessa muodostuu vaarallisia palamistuotteita sisältävää paksua mustaa savua (ks. kohta 10). Altistuminen hajoamistuotteille saattaa on terveydelle vaarallista.

Palo- ja räjähdysvaarat

Palava neste. Höyryt muodostavat ilman kanssa räjähtäviä seoksia. Poistettava kaikki sytytyslätteet

Sopivat sammutusaineet

Universaali vesipitoinen kalvoamuodostava vaahto, hiilidioksidi (CO₂), jauhe, vesisuihku.

Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

suuritehoinen paloruisku

Erityiset suojaruusteet ja sammutusmenetelmät

Käytettävä sopivaa: tulenkestävä suojaopuku. Käytettävä paine ilmalaitteita mikäli tarpeellista tulipalon sammutuksessa. Tulipalon sattuessa on säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla. Sammutusvesien ei saa antaa päästä viemäreihin tai vesistöihin.

Erityiset ohjeet

Tulelle altistuvia suljettuja astioita jäähdytetään vesisumulla.

6. Ohjeet onnettomuuspäästöjen varalta

Ohjeet henkilövahinkojen estämiseksi

Säilytettävä hyvin ilmastoidussa paikassa. Pidä etäällä sytytyslätteistä. Noudata suojatoimenpiteitä (ks. kappaleet 7 ja 8). Älä hengitä höyryä.

Ohjeet ympäristövahinkojen estämiseksi

Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Mikäli tuotetta joutuu vesistöön tai viemäriin, ota yhteys viranomaisiin paikallisten säännösten mukaisesti.

Puhdusohjeet

Rajoita ympäristöön vuotanut materiaali imevillä aineilla (esim. hiekalla, mullalla, piimaalla tai vermikuliitilla) ja kerää säiliöön paikallisten määräysten mukaisesti tapahtuvaa jätteidenkäsittelyä varten. Käytä puhdistuksessa mielellään puhdistusaineita, mikäli mahdollista, älä käytä liuottimia.

7. Käsittely ja varastointi

Ohjeet turvalliseen käsittelyyn

Estettävä syttyvien ja räjähtävien liuotinhöyryjen muodostuminen ilmassa ja ilman raja-arvojen ylittyminen. Ainetta saa käyttää vain tiloissa, joista avotuli ja muut syttymislähteet on poistettu. Materiaali saattaa saada staattisen sähkövarauksen. Käytä vain maadoitettuja säiliöitä. Suosittelemme käyttämään antistaattista vaatetusta ja jalkineita. Ei saa käyttää kipinöiviä välineitä. Vältettävä silmä- ja ihokosketusta. Ei saa hengittää höyryjä tai ruiskutussumua. Tupakoinnin, syömisen ja juomisen tulee olla kiellettyä käyttöalueella. Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. Noudata lakisäätteisiä suoja- turvallisuussäännöksiä. Jos materiaali on pinnoitetta, kuivaa pinnoitetta ei saa hiekoittaa, poltteleikata, juottaa tai hitsata ilman tarkoituksenmukaista hengityksensuojainta tai tarkoituksenmukaista ilmanvaihtoa sekä käsineitä.

Palo- ja räjähdysuojauus

Liuotinaineiden höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat levitä lattiota pitkin. Höyryt muodostavat ilman kanssa räjähtäviä seoksia. Älä tyhennä säiliötä paineella; ei painesäiliö! Säilytä tuotetta aina säiliöissä, jotka vastaavat alkuperäistä säilytysastiaa.

Varastointi

Turvallisuusvaatimukset varastolle ja säiliöille

Noudatettava etiketin ohjeita. Varastoidaan 5 - 25 ° lämpötilassa kuivassa, hyvin tuuletetussa paikassa, erillään lämpö- tai syttymislähteistä ja suorasta auringonpaisteesta. Tupakointi kielletty. Asiattomien pääsy estettävä. Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi.

Yhteisvarastointiohjeet

Säilytettävä erillään hapettimista ja vahvasti emäksisistä ja vahvasti happamista materiaaleista.

8. Altistumisen ehkäiseminen ja Henkilönsuojaimet

Lisäohjeet koskien teknisiä laitteita

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Tämä tulee saavuttaa tehokkaalla normaalilla ilmastoinnilla ja - mikäli käytännössä mahdollista - paikallismuuta käyttäen. Mikäli tämä ei riitä pitämään liuotinhöyrypitoisuus ilman raja-arvojen alapuolella, on käytettävä soveltuvaa hengityssuojalaitetta.

Raja-arvot työpaikan ilmassa

CAS-Nro.	Kemiallinen nimi	Lähde	Time	Type	Arvo	Nota
107-98-2	1-Metoksi-2-propanoli		15 min	HTP15	560 mg/m3	
			15 min	HTP15	150 ppm	
			8 hr	HTP8	370 mg/m3	
			8 hr	HTP8	100 ppm	
78-83-1	Isobutanoli		15 min	HTP15	230 mg/m3	
			15 min	HTP15	75 ppm	
			8 hr	HTP8	150 mg/m3	
			8 hr	HTP8	50 ppm	
67-63-0	Isopropanoli		15 min	HTP15	620 mg/m3	
			15 min	HTP15	250 ppm	
			8 hr	HTP8	500 mg/m3	
			8 hr	HTP8	200 ppm	

Suojaimet

Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta estämään kosketusta silmiin, ihoon tai vaatteisiin

Hengityksensuojauus

Ruiskumaalauksessa on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A2-P2/P3-yhdistelmäsuodattimella. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi raitisilma- tai paineilmauhuppua.

Käsiensuojauus

Käsinmateriaali	Käsineen paksuus	Läpimurtoaika
nitriilikumi	0.33 mm	60 min

Suojakäsineet on jokaisessa tapauksessa tarkastettava, että ne täyttävät työpaikkakohtaiset vaatimukset (joihin kuuluvat mekaaninenkestävyys, tuotteen sidettävyys, antistaattiset ominaisuudet).“ Suojaksi aiottuun tarkoitukseen (esim. suihkutussuojaksi) on käytettävä nitrilisuojakäsineitä, jonka kemiallinen kestävyys on ryhmää 3 (esim. Dermatril® käsine). Saastutuksen jälkeen käsine on vaihdettava. Jos ei voida välttää käsien joutumista tuotteeseen (esim. Huollon tai korjauksen yhteydessä), on käytettävät butyyli- tai fluorikumikäsineitä. Kun käsineet toimitetaan valmistajalta, k.o. aineen läpimurtoaika voidaan saada tämän SDS:n luvusta 2. Terävereunaisten esineiden kanssa työskenneltäessä, käsineet voivat vahingoittua ja tulla kelvottomiksi. Noudata käsineiden valmistajan ohjeita ja tietoja koskien niiden käyttöä, säilytystä, hoitoa ja vaihto-ohjeita. Suojakäsineet on vaihdettava välittömästi vahinguttamisen jälkeen tai kun ensimmäiset kulumisen merkit havaitaan.

Silmiensuojaus

Suojaa silmät liuotinoisilta suojalaseilla.

Ihonsuojaus

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta. Käytettävä antistaattista, luonnonkuiduista (puuvillasta) tai kuumuutta kestävästä synteettisistä kuiduista valmistettua vaatetusta.

Erityisiä suojautumis- ja hygieniaohjeita

Iho pestään perusteellisesti saippualla ja vedellä tai käytetään hyväksyttyä ihonpuhdistusainetta. Älä käytä orgaanisia liuottimia!

Ympäristöaltistuksen estäminen

Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Ekologisia tietoja saat luvusta 12.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Olomuoto

Muoto: neste Väri: kirkas

Turvallisuustietoja

	Arvo	Menetelmä
Leimahduspiste	23 °C	
Itsesyttymislämpötila	278 – 416 °C	DIN 51794
Kiehumispiste/kiehumisalue	82 – 120 °C	
Räjähdyksraja, alempi	1,5 %	
Räjähdyksraja, ylempi	13,7 %	
Höyrynpaine	17,1 hPa	
Suhteellinen tiheys	0,86 g/cm ³	DIN 53217/ISO 2811
Vesiliukoisuus	huomattavasti	
Viskositeetti (23 °C)	<20 s	ISO 2431-1993 6 mm
Liuottimen erotuskoe	< 3%	ADR/RID
Räjähähtävien ainesosasten sisältö (sis. vettä)	100,0%	Peruste Höyrynpaine >= 0.01 kPa
pH-arvo	Ei määritettävissä.	
Sähkönjohtokyky	Ei määritettävissä.	

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Stabiilisuus

Stabiili

Vältettävät olosuhteet

Liuotehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

Vältettävät materiaalit

Säilytettävä erillään hapetusaineista, voimakkaan happamista ja emäksisistä aineista eksotermisten reaktioiden välttämiseksi.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Suurissa lämpötiloissa voi syntyä vaarallisia hajoamistuotteita kuten hiilidioksidia (CO₂), hiilimonoksidia (CO), typpioksideja

(Nox), paksua mustaa savua.

11. Terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Yleisiä huomautuksia

Tuotteesta haihtuvat liuotinhöyryt ärsyttävät silmiä ja hengityselimiä. Tuote kuivattaa ja ärsyttää ihoa. Tuotteen ruiskutussumun ja/tai hiomapölyn toistuva tai G49pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa ihottumaa. Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivien tai kansallisten säädösten mukaisesti. Tarkat tiedot, ks. kappaleet 2 ja 15.

Kokemusperäisiä tietoja

Ei määritettävissä.

Toxicity Test Type	Arvo	Time	Eläinlaji
1-Metoksi-2-propanoli			
Oral LD50	6 600 mg/kg	4 h	rotta
Dermal LD50	13 000 mg/kg		kani
Inhalation LC50	> 15 000 ppm	7 h	rotta
Isobutanoli			
Oral LD50	5,5 ml/kg		Female Rat
Dermal LD50	2 460 mg/kg		kani
Inhalation LC50	8 000 ppm		rotta
Percutaneous LD50	2,5 ml/kg		kani
Isopropanoli			
Oral LD50	> 2 000 mg/kg		rotta
Dermal LD50	> 2 000 mg/kg		kani
Inhalation LC50	> 5 000 ppm	8 h	rotta
Percutaneous LD50	13 000 ml/kg		kani

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Tuotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

Liikkuvuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

Pysyvyys ja hajoavuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

Biokertyvyystaipumus

Tietoa ei ole käytettävissä.

Muut haitalliset vaikutukset

Valmistedirektiivin 1999/45/EG tavanmukaisen menettelyn mukaan valmistetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi

13. Jätteiden käsittely

Hävitettäessä ainetta otetaan huomioon paikallisten viranomaisten määräykset.

Tuote:

Suosituksia:

Jätteen käsittelymenetelmäksi suositellaan jäte-energian talteenottoa. Mikäli tämä ei ole mahdollista, soveltuu ainoastaan ongelmajätteenä poltto.

Jätekoodinumero	Kuvaus
08 01 17	maalin- tai lakanpoistossa syntyvät jätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita

Puhdistamattomat pakkaukset:

Suosituksia:

Tuotteen jäänteistä puhdistetut astiat on romutettava tai toimitettava kierrätykseen. Riittämättömästi tyhjennetyt astiat ovat ongelmajätettä (ongelmajätteen koodi 150110).

14. Kuljetustiedot

Kuljetuksessa on noudatettava seuraavia määräyksiä: ADR rekkakuljetuksessa, RID rautatiekuljetuksessa, IMDG merikuljetuksessa ja ICAO/IATA ilmakuljetuksessa.

ADR/RID (Maakuljetukset)

Rahtikirjan mukainen nimitys: MAALIEN KALTAISET AINEET

YK-numero: 1263
vaaraluokka: 3
lisävaaraluokka: Ei määritettävissä.
Pakkausryhmä: III
Erikoisehto: 640E
Kemler Koodi: 30

IMDG (Merikuljetukset)

Rahtikirjan mukainen nimitys: MAALIEN KALTAISET AINEET

YK-numero: 1263
vaaraluokka: 3
lisävaaraluokka: Ei määritettävissä.
Pakkausryhmä: III
Meriä saastuttava aine: N
EmS: F-E,S-E

ICAO/IATA (Ilmakuljetukset)

Rahtikirjan mukainen nimitys: MAALIEN KALTAISET AINEET

YK-numero: 1263
vaaraluokka: 3
lisävaaraluokka: Ei määritettävissä.
Pakkausryhmä: III

15. Kemikaaleja koskevat määräykset

EY-direktiin 1999/45 mukainen tunnus Arvot perustuvat kirjaan HTP-arvot 1996.

Varoitusmerkki

Xi | Ärsyttävä

R-lausekkeet

R10 | Syttyvää.
R37/38 | Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R41 | Vakavan silmävaurion vaara.
R67 | Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

S-lausekkeet

S23 | Vältettävä kaasun/huurun/höyryn/sumun hengittämistä.
S26 | Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S39 | Käytettävä silmien- tai kasvonsuojainta.
S38 | Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.

16. Muut tiedot

Kappaleessa 2 esiintyvät R-lausekkeet kokonaisuudessaan ja numeroineen

R10 | Syttyvää.

R11	Helposti syttyvää.
R36	Ärsyttää silmiä.
R37/38	Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
R61	Vaarallista sikiölle.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Tiedot otettu hakuteoksista ja kirjallisuudesta.

Aine nro	CAS nro: www.cas.org/EO/regsys.html EC nro: http://ecb.jrc.it/esis/index.php?PGM=ein
Aineet, jotka ovat direktiivissä 67/548/ETY tarkoitettuja terveydelle tai ympäristölle vaarallisia aineita.	http://ecb.jrc.it/existing-chemicals/ http://ecb.jrc.it/classification-labelling/ http://toxnet.nlm.nih.gov/cgi-bin/sis/htmlgen?HSDB http://www.cdc.gov/niosh/ipcs/icstart.html
Muita määräyksiä, rajoituksia tai kieltoja	Direktiivi 76/769/EY Direktiivi 98/24/EY Direktiivi 90/394/EY Direktiivi 793/93/EY Direktiivi 1999/45/EY Direktiivi 2006/8/EY EUR-LEX: http://europa.eu.int/eur-lex/
Altistuksen raja-arvo puhtaalle aineelle	http://osha.europa.eu/OSHA

Koulutusohje

Direktiivi 76/769/EY
Direktiivi 98/24/EY

Muut tiedot

Tässä tuoteturvatiedotteessa mainitut tiedot vastaavat nykyistä tietämystämme ja kansallista ja EY-lainsäädäntöä. Tuotetta ei saa käyttää ilman kirjallista lupaa muuhun kuin kappaleessa 1 mainittuun käyttötarkoitukseen. Käyttäjä on velvollinen noudattamaan kaikkia välttämättömiä lakisäännöksiä. Tuotetta saavat käsitellä vain 18 vuotta täyttäneet henkilöt, joille on riittävästi tiedotettu työtavoista, tuotteen vaarallisista ominaisuuksista ja tarvittavista varotoimenpiteistä. Tässä tuoteturvatiedotteessa mainitut tiedot koskevat tuotteemme turvaatimuksia eikä niissä taata tuotteen ominaisuuksia.

Tiedote versio

Versio	Changes
1.0	
Muutettu viimeksi:	30-Jan-2007